

JAARVERSLAG RECHTERS-WHOA- POOL 2021 EN 2022

mr.dr. F. Damsteegt en mr. M.J.P. Vink¹

---

¹ Mr. dr. F. Damsteegt is senior-rechter A/rechter-commissaris insolventiezaken bij de rechtbank Rotterdam en voorzitter van de rechters-WHOA-pool. Mr. M.J.P. Vink is juridisch adviseur bij Team Insolventies, rechtbank Den Haag, en als griffier lid van de WHOA-pool. Auteurs danken mr. K.M. van Hassel voor haar opmerkingen bij een eerder concept van dit verslag.

1. Inleiding

De Wet homologatie onderhands akkoord (WHOA) is op 1 januari 2021 in werking getreden. Dit is het eerste jaarverslag van de zogenoemde rechters-WHOA-pool en omvat de cijfers² over de eerste twee jaar van het bestaan van de WHOA.

Ter achtergrond en inleiding op die cijfers het volgende.

Met de WHOA kan waar nodig een dwangakkoord worden bewerkstelligd: de rechtbank kan een onderhands akkoord tussen een schuldenaar en zijn schuldeisers en aandeelhouders goedkeuren (homologeren) en aldus dwingend opleggen aan alle betrokken schuldeisers en aandeelhouders (dwangakkoord).

Betrokkenheid van de rechtbank is voor de totstandbrenging van een akkoord niet steeds noodzakelijk; de rechtbank wordt pas (en zolang) in het proces betrokken als partijen, althans enkele(n) van hen, dat wensen. Door de rechtbank te nemen beslissingen variëren van flankerende maatregelen zoals het gelasten van een afkoelingsperiode tot de homologatie van het akkoord.

Aan de rechtbank kunnen de volgende verzoeken worden voorgelegd:

1. Verzoek tot aanwijzing van een herstructureringsdeskundige (art. 371 Fw)
2. Verzoek tot het afkondigen van een afkoelingsperiode (art. 376 Fw)
3. Verzoek tot opheffing van de afkoelingsperiode en tot machtiging om tot verhaal over te gaan (art. 376 Fw)³
4. Verzoek tot het doen van een uitspraak over aspecten die van belang zijn in het kader van het tot stand brengen van een akkoord (art. 378 Fw)
5. Verzoek tot het treffen van een maatwerkvoorziening (art. 379 Fw)
6. Verzoek tot het afgeven van een machtiging voor een rechtshandeling (art. 42a Fw)
7. Verzoek tot homologatie van het akkoord (art. 383 en art. 384 Fw) (en, in dat kader, verzoeken tot afwijzing van het homologatieverzoek (art. 383 lid 8 Fw))
8. Verzoeken tot vaststelling van het salaris van de herstructureringsdeskundige en de observator (en de door hen ingeschakelde derden) en de verhoging daarvan (art. 371 lid 10 Fw (jo. art. 380 lid 4 Fw))

De rechtbank kan ook ambtshalve diverse beslissingen nemen, waaronder de opheffing van de afkoelingsperiode, ontslag of intrekking van de aanstelling van de herstructureringsdeskundige en observator en het treffen van een maatwerkvoorziening.

Een akkoord kan onder de WHOA worden voorbereid en aangeboden door de schuldenaar of door een herstructureringsdeskundige. De wet gaat ervan uit dat waar de schuldenaar het akkoord voorbereidt en aanbiedt, deze een startverklaring deponeert (art. 370 lid 3 Fw). De startverklaring wordt gedeponerd ter griffie van de rechtbank die relatief bevoegd is van eventuele verzoeken kennis te nemen en kan daar uiterlijk een jaar blijven liggen.

---

² De cijfers zijn met de grootste zorgvuldigheid samengesteld. Wij zijn daarbij wel afhankelijk geweest van de griffies van de diverse rechtbanken, die de startverklaringen en uitspraken hebben aangeleverd.

³ Dergelijke verzoeken hebben zich in 2021 en 2022 niet voorgedaan.

De WHOA kent een besloten en een openbare akkoordprocedure (art. 369 lid 6 Fw). Als is gekozen voor een besloten akkoordprocedure worden verzoeken in raadkamer behandeld (art. 369 lid 9 Fw) en wordt in gepubliceerde uitspraken de naam van de schuldenaar geanonimiseerd.

Voor de behandeling van verzoeken in het kader van de WHOA is een landelijke rechtspool opgericht. De pool bestaat uit rechters en griffiers van alle rechtbanken. Aanvankelijk bestond de WHOA-pool uit elf rechters en evenzoveel griffiers (uit elk arrondissement één); in de loop van 2021 is dit aantal verdubbeld.

Dit jaarverslag beschrijft de in 2021 en 2022 aantallen gedeponeerde startverklaringen, het aantal daaruit voortvloeiende door de rechtbank behandelde zaken en de aantallen in die zaken door de rechtbank behandelde verzoeken, uitgesplitst naar arrondissement en naar de aard van de behandelde verzoeken (par. 3 en 4). Ook wordt inzicht gegeven in het aantal zaken dat in een besloten althans in een openbare akkoordprocedure is behandeld (par. 5) en het aantal zaken dat uiteindelijk tot een (geslaagd) homologatieverzoek heeft geleid (par. 6), uitgesplitst naar reorganisatie- en liquidatieakkoorden (par. 7). Daarbij hebben wij onderzocht in hoeveel gevallen een herstructureringsdeskundige of observator is aangewezen en wat die aanwijzing heeft betekend voor het verloop van de zaak (par. 8). Ten slotte hebben we onderzocht in hoeveel van de gevallen waarin een startverklaring is gedeponeed althans een of meer WHOA-verzoeken in een zaak zijn behandeld, in 2021 of 2022 een faillissement is gevolgd (par. 9). We eindigen met een korte vooruitblik.

We hebben ervoor gekozen de doorlooptijd van verzoek tot zitting en van zitting tot uitspraak niet te onderzoeken, omdat Bosch dat recent heeft gedaan.⁴ Wij verwijzen naar zijn artikel.

We gaan ervan uit dat anderen aan de hand van deze cijfers het functioneren van de WHOA in haar eerste twee bestaansjaren nader kunnen analyseren.

---

⁴ M.C. Bosch, Snelle en tijdige rechtspraak in WHOA-zaken, TvI 2023/3. Opmerking verdient dat de aantallen uitspraken, uitgesplitst per verzoek, die Bosch in zijn artikel noemt niet overeenkomen met de aantallen genoemd hieronder, in par. 4. Dat heeft enerzijds te maken met de systematiek van telling (worden uitspraken waarin meerdere verzoeken worden behandeld wel of niet apart geteld bijvoorbeeld) en anderzijds met het feit dat de griffies niet steeds bij zijn met het aanleveren van de uitspraken, vgl. voetnoot 2. Tussen het verschijnen van het artikel van Bosch en dit jaarverslag zijn veel ontbrekende uitspraken alsnog aangeleverd en deze konden dus worden meegeteld voor dit jaarverslag.

2. Jaarcijfers 2021 en 2022, systematiek

Hierna volgen de jaarcijfers over 2021 en 2022. Gekeken is naar het aantal gedeponeerde startverklaringen, het aantal ingekomen zaken en het aantal uitspraken dat is gedaan in die jaren. Bedacht moet daarbij worden dat op basis van één ingekomen zaak in veel gevallen meerdere uitspraken worden gedaan. Bijvoorbeeld het gelasten van een afkoelingsperiode, het verlengen daarvan en de homologatie van het akkoord. Er zijn om die reden veel meer uitspraken dan ingekomen zaken. Voor 2022 komt daar nog bij dat er ook uitspraken zijn gedaan in zaken die zijn ingekomen in 2021 (zie verder hierna).

Een ingekomen zaak wordt in het jaar geteld waarin het eerste verzoek is behandeld en daarop ook uitspraak is gedaan. Een in 2021 ingekomen zaak kan nog tot uitspraken in 2022 hebben geleid. In dat geval tellen die uitspraken mee over 2022 en telt de ingekomen zaak mee over 2021.

Voor de bepaling van het aantal uitspraken in een jaar is aangesloten bij de datum van de uitspraak. Alle uitspraken zijn geteld, dus bijvoorbeeld ook uitspraken waarbij de zitting voor de homologatie is bepaald of een verhoging van het budget van de observator. Alleen herstelbeslissingen (waaronder beschikkingen waarbij de datum voor de homologatiezitting is gewijzigd) zijn niet meegeteld.

Het komt voor dat in één uitspraak meerdere verzoeken worden behandeld. Bijvoorbeeld een verzoek tot het gelasten van een afkoelingsperiode en een verzoek tot het afgeven van een machtiging voor een rechtshandeling. In dergelijke gevallen wordt deze uitspraak geteld als twee uitspraken. Een uitzondering geldt voor het geval een verzoek tot aanwijzing van een herstructureringsdeskundige wordt toegewezen en daarbij een afkoelingsperiode wordt afgekondigd (vgl. art. 3d lid 2 Fw). Ook komt het voor dat de rechtbank in het kader van een verzoek ambtshalve een voorziening treft. Bijvoorbeeld de aanwijzing van een observator bij het afkondigen van een afkoelingsperiode. Een dergelijke uitspraak wordt geteld als één uitspraak. Datzelfde geldt voor zover de (ambtshalve) beslissing tot intrekking van de aanwijzing van een observator of herstructureringsdeskundige gepaard gaat met de (ambtshalve) opheffing van een afkoelingsperiode.

Bij een verzoek afkoeling kan ook de opheffing van een beslag aan de orde zijn. Dat wordt niet als aparte uitspraak geteld. De enige uitzondering is als na het afkondigen van een afkoelingsperiode (separaat) opheffing van het beslag wordt verzocht.

In het kader van de behandeling van een homologatieverzoek kan een verzoek tot afwijzing worden ingediend, of een verzoek om toestemming voor de opzegging van een overeenkomst. Dan is sprake van twee verzoeken die in één uitspraak worden behandeld. In dergelijke gevallen wordt deze uitspraak als één uitspraak geteld.

Uitspraken op verzoeken met betrekking tot meerdere ondernemingen worden als één uitspraak geteld. Datzelfde geldt voor de telling als ingekomen zaak; als een ingekomen zaak betrekking heeft op een cluster van ondernemingen wordt deze als één ingekomen zaak geteld. Ten aanzien van de startverklaringen is een overzicht opgenomen van het totaal aantal gedeponeerde startverklaringen en het aantal gecorrigeerd voor clusters van ondernemingen.

In verband met de spoedeisendheid wordt een enkele keer een verkorte of (in het kader van een verzochte afkoelingsperiode) een voorlopige uitspraak gedaan die later wordt uitgewerkt. Deze wordt als aparte uitspraak geteld.

Het streven van de WHOA-pool is zoveel mogelijk uitspraken te publiceren. Bij het samenstellen van dit verslag is ons gebleken dat veel uitspraken (nog) niet zijn gepubliceerd. Dat geldt vooral voor de beschikkingen waarbij de datum voor de behandeling van een homologatieverzoek is bepaald en voor uitspraken met betrekking tot (een verhoging van) het salaris voor de observator en de herstructureringsdeskundige, maar er is ook een behoorlijk aantal andere uitspraken (nog) niet gepubliceerd. Daarvoor is niet één aanwijsbare reden. Feit is wel dat publicatie van de uitspraak niet een simpele druk op de knop is, vanwege de noodzaak tot anonimiseren bij uitspraken in een besloten akkoordprocedure, hetgeen behoorlijk tijdsintensief kan zijn.⁵ Het leeuwendeel van de akkoordprocedures betreft besloten akkoordprocedures (zie hierna, par. 5). Een andere reden kan zijn dat de betreffende WHOA-zaak nog lopende is, en de rechtbank vanwege de gevoeligheid van de zaak nog wacht met publicatie. Publicatie heeft, hoe dan ook, de aandacht van de WHOA-pool.

3. Totaaloverzicht

Hieronder (**tabel 1**) volgt een totaaloverzicht van de in 2021 en 2022 gedeponeerde startverklaringen, van de in 2021 en 2022 ingekomen zaken en van de uitspraken over 2021 en 2022. Tevens is een categorie gecorrigeerde startverklaringen opgenomen. Dit betreft de aantallen gedeponeerde startverklaringen gecorrigeerd voor clusters van ondernemingen.

Er zijn geen zaken ingekomen zonder dat een startverklaring was gedeponeerd.

Tabel 1, totaaloverzicht WHOA-cijfers 2021 en 2022

	2021	2022
Startverklaringen	182	111
Startverklaringen, gecorrigeerd	132	71
Ingekomen zaken	69	39
Uitspraken	180	134

Uitsplitsing per arrondissement

Tabel 2a geeft de startverklaringen, de startverklaringen gecorrigeerd voor clusters van ondernemingen, ingekomen zaken en uitspraken weer per arrondissement over 2021.⁶ Zie ook **figuur 1a**. In **tabel 2b** staan diezelfde aantallen over 2022. Zie ook **figuur 1b**.

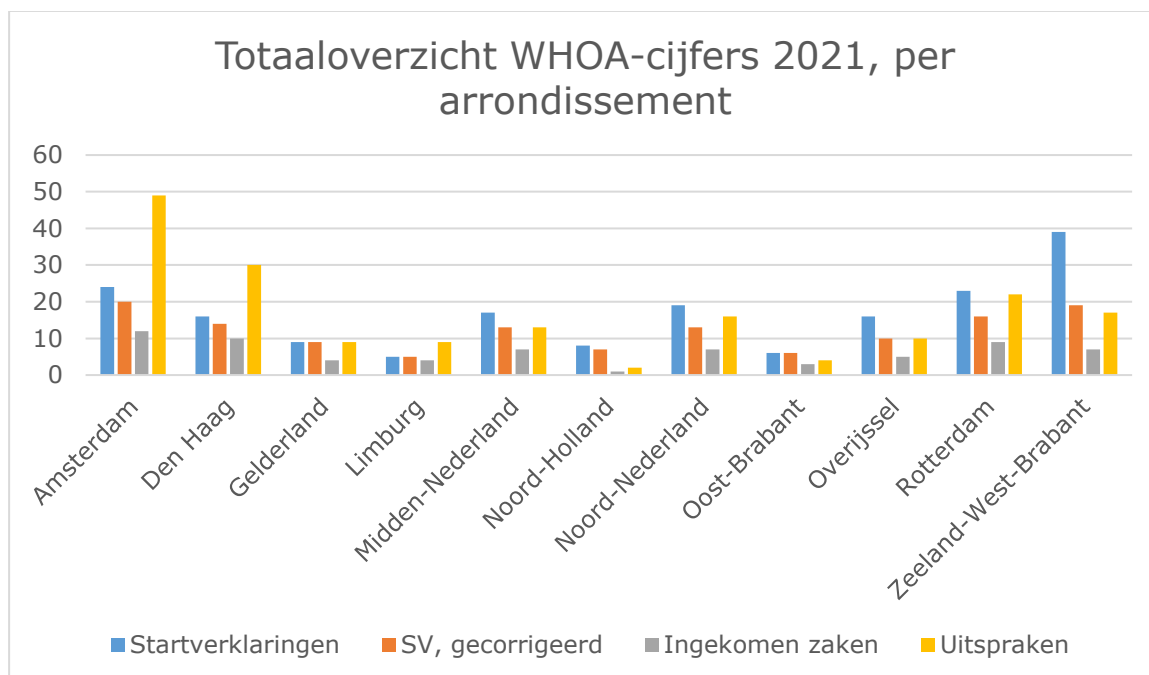
⁵ Vgl. F. Damsteegt, De besloten WHOA-procedure – geen geheime procedure, TvI 2021/47.

⁶ Bij de vergelijking van de aantallen startverklaringen en uitspraken per arrondissement moet de kanttekening worden gemaakt dat sommige clusters van ondernemingen verspreid zijn over het land. In dat geval zijn er dus startverklaringen gedeponeerd bij de griffies van meerdere rechtbanken, terwijl de zaak wordt behandeld bij één rechtbank (art. 369 lid 8 Fw). Verder betreft één als in Den Haag getelde ingekomen zaak een op de voet van art. 46b van de Wet op de Rechterlijke Organisatie door de rechtbank Rotterdam aan de rechtbank Den

Tabel 2a, totaaloverzicht WHOA-cijfers 2021, per arrondissement

	Startverklaringen	SV, gecorrigeerd	Ingekomen zaken	Uitspraken
Amsterdam	24	20	12	49
Den Haag	16	14	10	30
Gelderland	9	9	4	9
Limburg	5	5	4	9
Midden-Nederland	17	13	7	13
Noord-Holland	8	7	1	2
Noord-Nederland	19	13	7	16
Oost-Brabant	6	6	3	4
Overijssel	16	10	5	10
Rotterdam	23	16	9	22
Zeeland-West-Brabant	39	19	7	16

Figuur 1a

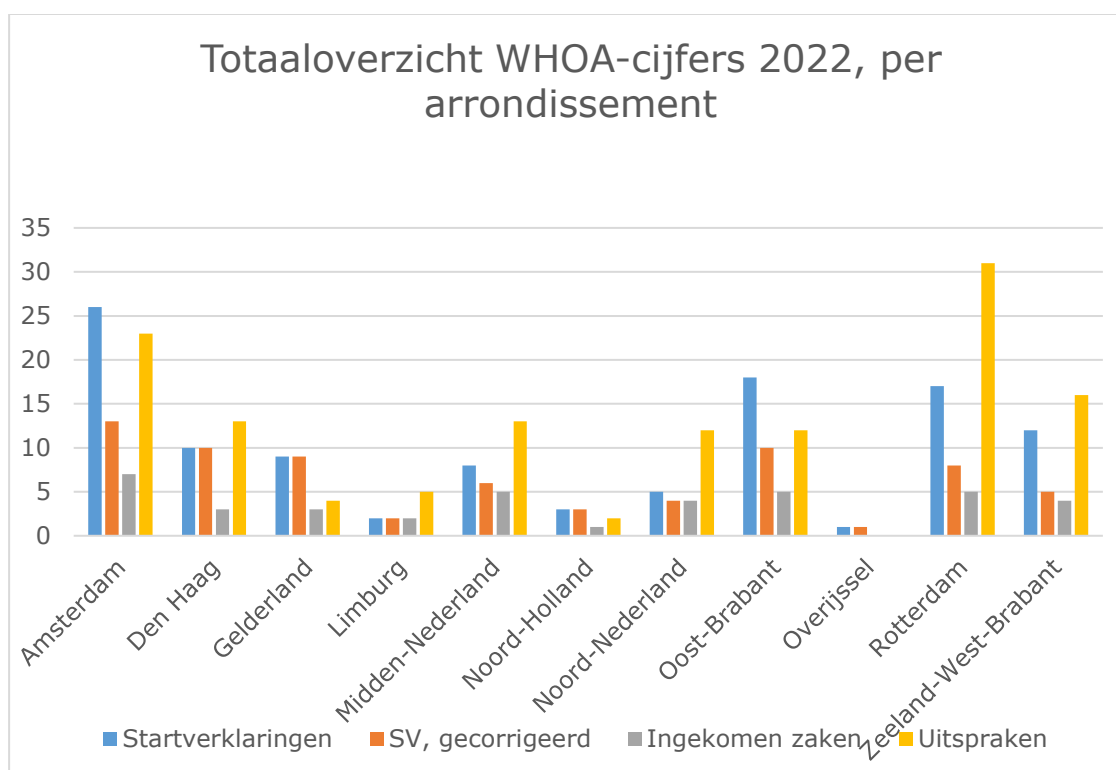
Tabel 2b, totaaloverzicht WHOA-cijfers 2022, per arrondissement

	Startverklaringen	SV, gecorrigeerd	Ingekomen zaken	Uitspraken
Amsterdam	26	13	7	23
Den Haag	10	10	3	13
Gelderland	9	9	3	4
Limburg	2	2	2	5
Midden-Nederland	8	6	5	13
Noord-Holland	3	3	1	2

Haag overgedragen zaak. De betreffende startverklaring was om die reden ter griffie van de rechtbank Rotterdam gedeponeed.

	Startverklaringen	SV, gecorrigeerd	Ingekomen zaken	Uitspraken
Noord-Nederland	5	4	4	12
Oost-Brabant	18	10	5	12
Overijssel	1	1	0	0
Rotterdam	17	8	5	31
Zeeland-West-Brabant	12	5	4	16

Figuur 1b

4. Uitsplitsing soort uitspraken

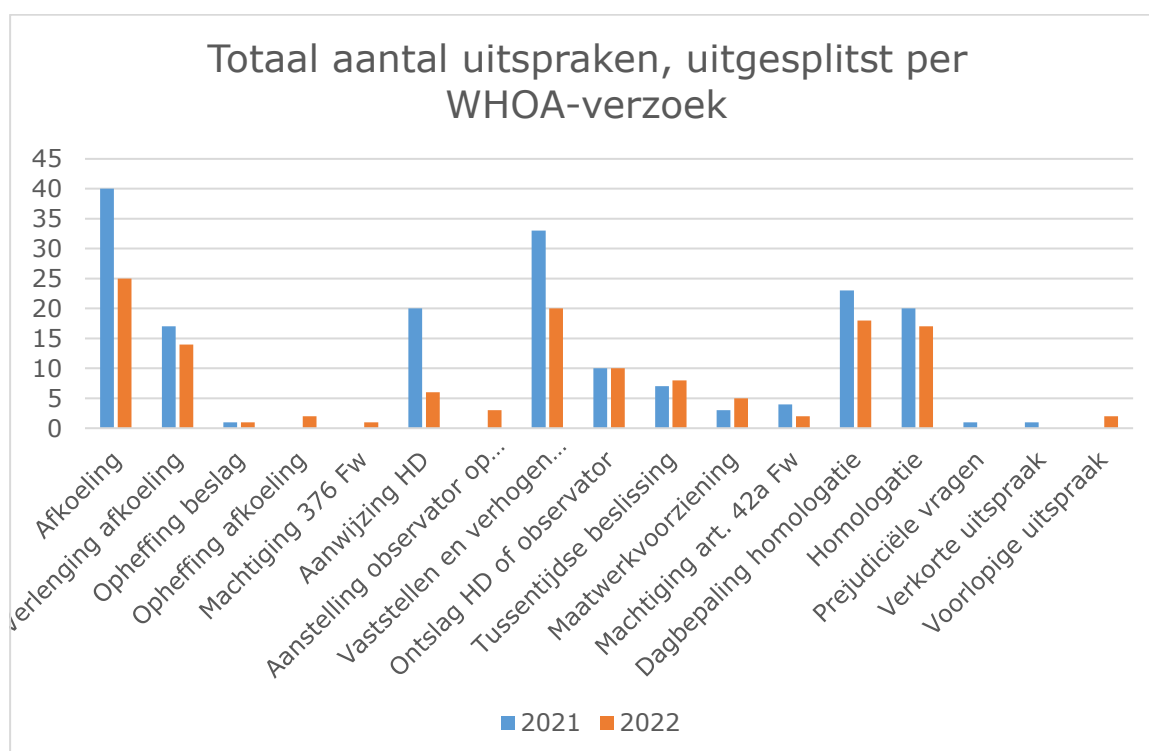
In de inleiding kwam aan de orde welke verzoeken aan de rechtbank kunnen worden voorgelegd en dat de rechtbank ook ambtshalve beslissingen kan nemen. In **tabel 3** is een uitsplitsing gemaakt van het soort uitspraken dat is gedaan, zowel ten aanzien van 2021 als 2022. Zie ook **figuur 2**. Wat de categorie vaststellen en verhogen budget betreft wordt bedoeld op de vaststelling van (een verhoging van) het salaris van zowel de herstructureringsdeskundige als de observator en eventuele door deze ingeschakelde derden. De categorie ontslag herstructureringsdeskundige of observator omvat ontslag en intrekking van de aanstelling.

De verschillen tussen het aantal uitspraken dat betrekking heeft op de dagbepaling homologatie en de homologatie zelf worden verklaard doordat in een enkel geval het homologatieverzoek is ingetrokken na de dagbepaling en doordat de uitspraak dagbepaling in 2021 is geweest terwijl de uitspraak over de homologatie in 2022 is geweest.

Tabel 3, totaal aantal uitspraken, uitgesplitst per WHOA-verzoek

	2021	2022
Afkoeling	40	25
Verlenging afkoeling	17	14
Opheffing beslag	1	1
Opheffing afkoeling	0	2
Machtiging 376 Fw	0	1
Aanwijzing HD	20	6
Aanstelling observator op verzoek	0	3
Vaststellen en verhogen budget	33	20
Ontslag HD of observator	10	10
Tussentijdse beslissing	7	8
Maatwerkvoorziening	3	5
Machtiging art. 42a Fw	4	2
Dagbepaling homologatie	23	18
Homologatie	20	17
Prejudiciële vragen	1	0
Verkorte uitspraak	1	0
Voorlopige uitspraak	0	2

Figuur 2

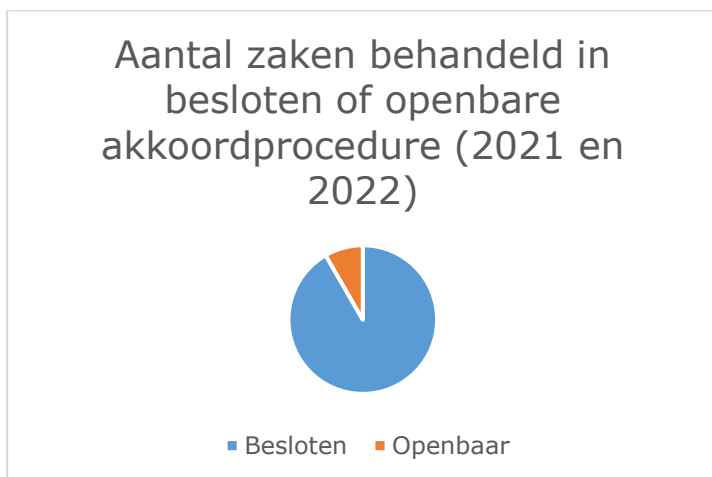
5. Besloten en openbare akkoordprocedure

Tabel 4 geeft weer in hoeveel gevallen in een ingekomen zaak is gekozen voor een besloten akkoordprocedure, en in hoeveel gevallen voor een openbare akkoordprocedure. Zie ook **figuur 3**.

Tabel 4, aantal zaken behandeld in besloten of openbare akkoordprocedure

	2021	2022
Besloten akkoordprocedure	65	34
Openbare akkoordprocedure	4	5

Figuur 3

6. Verloop van een ingekomen zaak: homologatie of niet

Uit het overzicht (tabel 1) blijkt dat er in 2021 69 zaken zijn ingekomen, en in 2022 39; 108 zaken in totaal dus. Van 98 zaken is bekend of zij in 2021 of 2022 al dan niet zijn geëindigd met een gehomologeerd akkoord. Tien zaken waren in 2023 nog lopend en daarvan is op basis van de cijfers over 2021 en 2022 dus niet te zeggen of deze zijn geëindigd met een gehomologeerd akkoord.

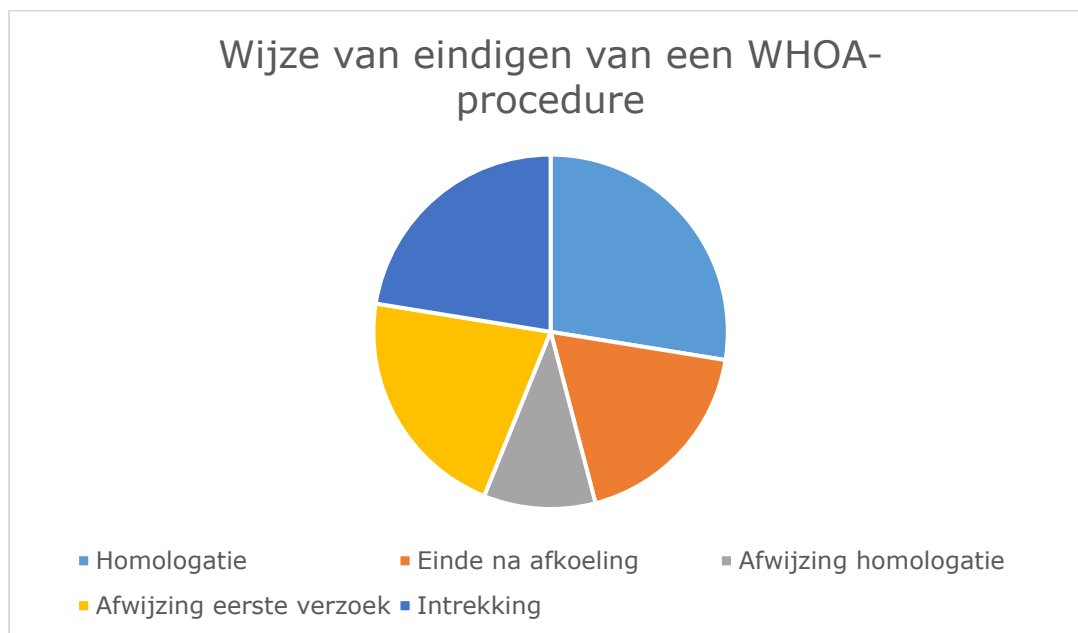
In **tabel 5** wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze, althans in welke fase, deze 98 zaken zijn geëindigd. Zie ook **figuur 4**. Er is een onderscheid gemaakt tussen de volgende wijzen van eindigen van een ingekomen zaak: (i) homologatie van een akkoord, (ii) einde nadat een eerste verzoek tot afkoeling is toegewezen (de zaak sterft hier als het ware een stille dood), (iii) afwijzing van een verzoek tot homologatie, of niet-ontvankelijkheid van dat verzoek, (iv) afwijzing van het eerste verzoek in de zaak en (v) intrekking van een verzoek tot homologatie, van de aanstelling van de observator of de

herstructureringsdeskundige of een ambtshalve opheffing van de afkoelingsperiode. Hierbij wordt opgemerkt dat een ingekomen zaak ook kan eindigen met een akkoord waarmee alle schuldeisers instemmen. Homologatie door de rechter is dan niet meer aan de orde. Zie nader tabel 12a en tabel 12b, waarin een nadere uitsplitsing is gemaakt van de zaken waarin de aanstelling van de herstructureringsdeskundige of observator is ingetrokken.

Tabel 5, wijze van eindigen van een WHOA-procedure

	Aantal zaken
Homologatie	27
Einde na afkoeling	18
Afwijzing homologatie	10 ⁷
Afwijzing eerste verzoek	21
Intrekking	22

Figuur 4

Ten aanzien van de categorie onder (i), het einde van de zaak door homologatie van het akkoord, is de homologatiebeslissing in veel gevallen vooraf gegaan door andere uitspraken. In **tabel 5a** is weergegeven hoeveel uitspraken in de betreffende zaak zijn gedaan tot en met de homologatie. Dat zijn altijd minimaal twee uitspraken (dagbepaling homologatie en de homologatie zelf).

⁷ Hiervoor is benoemd dat onder afwijzing van het homologatieverzoek ook is geteld niet-ontvankelijkheid van dat verzoek. In één ingekomen zaak is het WHOA-verzoek niet-ontvankelijk verklaard, omdat alle betrokkenen akkoord waren gegaan en de rechtbank om die reden oordeelde dat geen belang bestond bij het homologatieverzoek. Deze uitspraak is meegeteld onder afwijzing van de homologatie maar betreft dus in wezen een geslaagd akkoord.

Tabel 5a, aantal uitspraken tot en met de homologatie van het akkoord

Aantal uitspraken in een zaak	Aantal zaken
Twee	10
Drie	4
Vier	2
Vijf	3
Zes	3
Acht	2
Negen	1
Elf	1
Vijftien	1

Tabel 5b en 5c bevatten eenzelfde opgave voor de categorieën gemeld onder (iii) en (v), dus afgewezen verzoeken tot homologatie en de ingetrokken zaken.

Tabel 5b, aantal uitspraken tot en met de afwijzing van de homologatie van het akkoord

Aantal uitspraken in een zaak	Aantal zaken
Twee	4
Drie	5
Vijf	1

Tabel 5c, aantal uitspraken tot en met de intrekking van de zaak

Aantal uitspraken in een zaak	Aantal zaken
Twee	5
Drie	7
Vier	4
Vijf	2
Zes	2
Zeven	1
Twaalf	1

Tabel 5d ten slotte bevat een uitsplitsing van de categorie genoemd onder (iv), de afwijzing van het eerste verzoek in een zaak. Hier wordt inzichtelijk gemaakt welk verzoek is afgewezen. In een aantal gevallen (vier van de acht) werd een verzoek tot aanwijzing van de herstructureringsdeskundige gecombineerd met een verzoek afkoelingsperiode. Voor zover die verzoeken beide zijn afgewezen zijn die uitspraken hieronder geteld onder de categorie verzoek aanwijzing herstructureringsdeskundige.

Tabel 5d, aantallen afgewezen eerste verzoeken, uitgesplitst naar aard van het verzoek

	Aantal zaken
Verzoek afkoeling	12
Verzoek aanwijzing herstructureringsdeskundige	8
Verzoek art. 378 Fw / art. 379 Fw	1

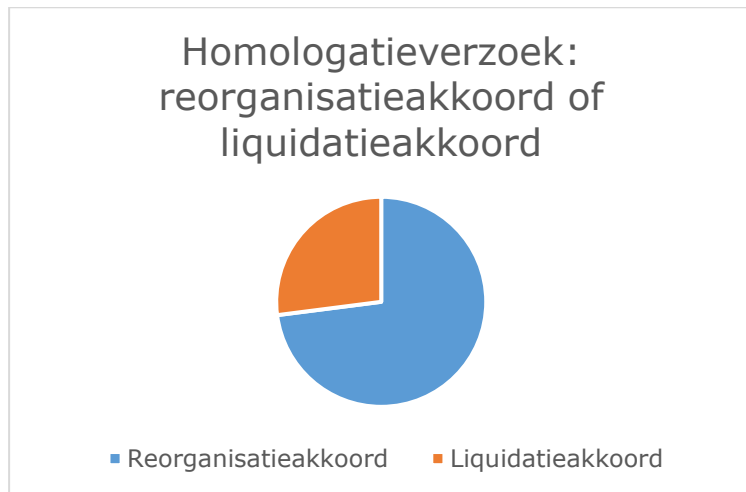
7. Homologatiebeslissingen, liquidatieakkoord of reorganisatieakkoord

Een akkoord kan inhouden de reorganisatie van een levensvatbare onderneming, maar ook de afwikkeling van een onderneming die geen overlevingskansen heeft. Er zijn in 2021 en 2022 totaal 37 homologatieverzoeken behandeld (zie tabel 3). Daarvan zijn 27 verzoeken toegewezen, en 10 verzoeken zijn afgewezen (inclusief niet-ontvankelijkheid van het verzoek) (zie tabel 5). Hieronder, in **tabel 6**, wordt uitgesplitst in hoeveel gevallen daarbij sprake was van een reorganisatieakkoord en van een liquidatieakkoord. In totaal hadden 27 homologatieverzoeken betrekking op een reorganisatieakkoord, en 10 op een liquidatieakkoord. Zie ook **figuur 5**.

Tabel 6, homologatieverzoek: reorganisatieakkoord of liquidatieakkoord

	Toewijzing	Afwijzing
Reorganisatieakkoord	22	5
Liquidatieakkoord	5	5

Figuur 5

8. Herstructureringsdeskundige en observator

Een herstructureringsdeskundige kan worden aangewezen op verzoek van de schuldenaar, schuldeisers, aandeelhouders en ondernemingsraad (art. 371 Fw). Een observator kan op verzoek van de schuldenaar en ook ambtshalve worden aangesteld (art. 379 Fw en art. 380 Fw). Aanstelling van een observator is verplicht als door de schuldenaar een verzoek tot homologatie is ingediend van een akkoord waarmee niet alle klassen hebben ingestemd (art. 383 lid 4 Fw).

Aantallen zaken waarin een herstructureringsdeskundige of observator is aangewezen

In **tabel 7** is weergegeven in hoeveel ingekomen zaken (al dan niet ambtshalve) een observator of een herstructureringsdeskundige is aangesteld of aangewezen. Hiervoor (tabel 5d) is aan de orde geweest in hoeveel gevallen een verzoek tot het aanstellen van een herstructureringsdeskundige is afgewezen.

Tabel 7, aantallen aangewezen observatoren en herstructureringsdeskundigen

	2021	2022
Aanstelling observator	14	9
waarvan op verzoek schuldenaar	0	3
Aanwijzing herstructureringsdeskundige	12	6
waarvan op verzoek schuldeisers	2	0

In **tabel 8** wordt ten aanzien van de ambtshalve aangestelde observator nader uitgesplitst in welk stadium dat is gebeurd: in het kader van (de verlenging van) de afkoelingsperiode, op grond van art. 383 lid 4 Fw of anderszins.

Tabel 8, stadium waarin de observator is aangesteld

	2021	2022
Afkoeling	8	4
Art. 383 lid 4 Fw	5	2
Anderszins	1	3

Invloed herstructureringsdeskundige en observator op de totstandkoming en homologatie van een akkoord

In **tabel 9** is uitgesplitst in hoeverre de betrokkenheid van een herstructureringsdeskundige al dan niet tot een gehomologeerd akkoord heeft geleid, althans de aanwijzing van de herstructureringsdeskundige vóór homologatie is geëindigd. Zie ook **figuur 6**. Voor zover de aanwijzing van een herstructureringsdeskundige heeft geleid tot een in 2022 gehomologeerd akkoord is dat verwerkt in de cijfers over 2022.

Datzelfde geldt voor een intrekking van de aanwijzing. Overigens moet er rekening mee worden gehouden dat niet in alle gevallen waarin een herstructureringsdeskundige is aangewezen al in 2021 of 2022 een homologatieverzoek is ingediend, althans hierop uitspraak is gedaan. Dit betreft ten aanzien van de in 2022 aangewezen herstructureringsdeskundigen drie zaken. Van de achttien zaken waarin (in 2021 en 2022) een herstructureringsdeskundige is aangewezen is dus in vijftien gevallen bekend hoe die zaak is geëindigd (homologatie of intrekking van de aanstelling).

Tabel 9, homologatie na aanwijzing van een herstructureringsdeskundige

	2021	2022
Homologatie	1	4
Afwijzing homologatie	0	0
Intrekking	6	4

Figuur 6

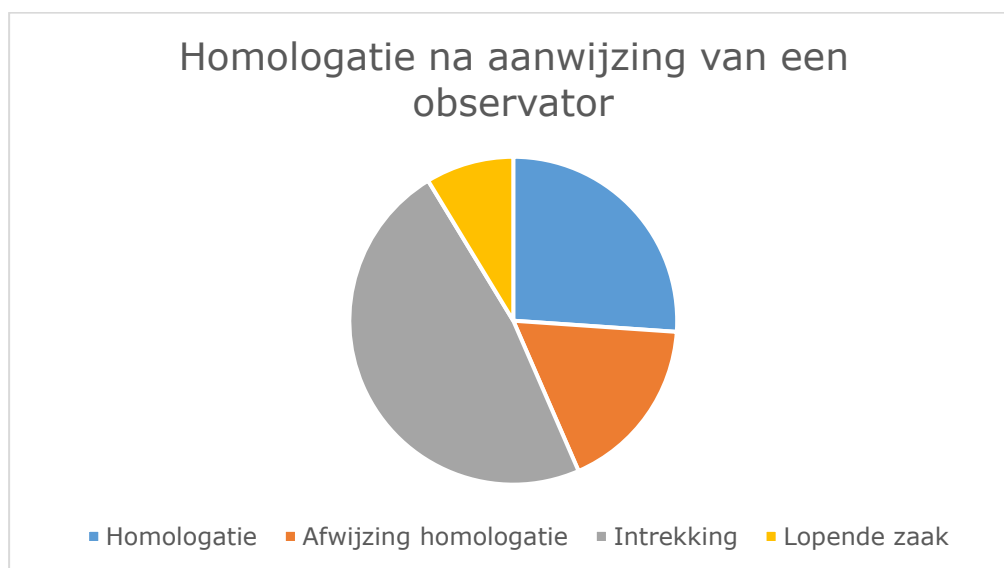

Eenzelfde uitsplitsing wordt ten aanzien van de betrokkenheid van de observator gemaakt in **tabel 10**. Zie ook **figuur 7**. Hiervoor is gebleken dat in 23 zaken een observator is aangesteld. Ten aanzien van twee zaken is op basis van de cijfers over 2021 en 2022 nog niet bekend of de aanstelling van de observator al dan niet tot een gehomologeerd akkoord of intrekking heeft geleid.

Tabel 10, homologatie na aanwijzing van een observator

	2021	2022
Homologatie	3	3
Afwijzing homologatie	3	1
Intrekking	6	5

Figuur 7

Wat de afgewezen en ingetrokken homologatieverzoeken betreft in de zaken waarin een observator was betrokken wordt in **tabel 11** een nadere uitsplitsing gemaakt. Hierbij is inzichtelijk gemaakt in hoeveel van deze gevallen de observator op verzoek dan wel ambtshalve is aangesteld en, in dat laatste geval, in welk stadium van de procedure. De cijfers over 2021 en 2022 worden hierbij samengenomen.

Tabel 11, intrekking zaak of afwijzing homologatie na aanwijzing observator

	Afwijzing homologatie	Intrekking
Observator aangesteld:		
Op verzoek	0	3
Ambtshalve	4	8
Afkoeling	1	7
Art. 383 lid 4 Fw	3	1
Anderszins	0	0

Intrekking van de aanwijzing: akkoord of niet?

Intrekking van de aanwijzing van de herstructureringsdeskundige of observator kan betekenen dat de aanwijzing niet meer nodig was omdat een minnelijke regeling is

bereikt of anderszins een oplossing is gevonden, of dat een akkoord niet in de rede ligt. Die cijfers worden hieronder uitgesplitst, ten aanzien van de herstructureringsdeskundige (**tabel 12a**) en de observator (**tabel 12b**). De cijfers over 2021 en 2022 zijn daarbij samengenomen

Tabel 12a, uitkomst WHOA-zaak na intrekking aanwijzing herstructureringsdeskundige

	Intrekking van de aanwijzing
Minnelijk akkoord	2
Akkoord ligt niet in de rede	8

Tabel 12b, uitkomst WHOA-zaak na intrekking aanstelling observator

	Intrekking van de aanstelling
Minnelijk akkoord	2
Akkoord ligt niet in de rede	9

9. WHOA en faillissement

Zoals hiervoor is gebleken (zie tabel 1) zijn er in 2021 en 2022 203 startverklaringen gedeponereerd, waaruit 108 ingekomen zaken zijn voortgevloeid (beide cijfers gecorrigeerd voor clusters van ondernemingen). Van de ondernemingen die in 2021 of 2022 een startverklaring hebben gedeponereerd, is ten aanzien van 94 ondernemingen in 2021 of 2022 het faillissement uitgesproken.⁸ Daarvan hadden 38 ondernemingen een (of meer) WHOA-verzoek(en) ingediend. In **tabel 13** (zie ook **figuur 8**) wordt uitgesplitst op welke wijze het WHOA-traject van deze 38 ingekomen zaken is geëindigd. Het betreft de volgende categorieën: (i) toewijzing van een homologatieverzoek, (ii) afwijzing van een homologatieverzoek, (iii) intrekking van een homologatieverzoek, (iv) toewijzing van een afkoelingsperiode waarna geen nieuwe verzoeken meer zijn ingekomen (zaken die als het ware een stille dood zijn gestorven), (v) afwijzing van een (eerste) verzoek tot het afkondigen van een afkoelingsperiode, (vi) opheffing van een afgekondigde afkoelingsperiode, (vii) afwijzing van een verzoek tot het aanwijzen van een herstructureringsdeskundige, (viii) intrekking of ontslag herstructureringsdeskundige, of (ix) intrekking of ontslag ambtshalve⁹ aangewezen observator.

Tabel 13

	Aantal faillissementen
Na toewijzing homologatie	2
Na afwijzing homologatie	4
Na intrekking homologatieverzoek	1
Na eerste afkoeling	7

⁸ Niet kon worden onderzocht in hoeverre in 2021 of 2022 ten aanzien van die ondernemingen de Wet schuldsanering natuurlijke personen is uitgesproken of een surseance van betaling.

⁹ Er zijn geen zaken bekend waarin op verzoek een observator is aangewezen en daarna het faillissement is uitgesproken.

	Aantal faillissementen
Na afwijzing afkoelingsverzoek	6
Na opheffing afkoelingsperiode	2
Na afwijzing verzoek aanwijzing HD	5
Na intrekking HD	6
Na intrekking observator	5

Figuur 8

10. Vooruitblik 2023 en afsluiting

Tot nu toe zijn 51 startverklaringen gedeponereerd in 2023. Een voorzichtige blik op de cijfers over 2023 laat verder zien dat in meer zaken meerdere beslissingen worden gevraagd van de rechtbank dan in de afgelopen twee jaar. Dat zou erop kunnen wijzen dat de zaken die aan de rechtbank worden voorgelegd in omvang toenemen. Verder verwacht de rechtspraak dat door de wijziging van de wet per 1 januari 2023 meer homologatieverzoeken aan de rechtbank worden voorgelegd. Namelijk ook in die gevallen waarin alle betrokken schuldeisers en aandeelhouders akkoord zijn, maar voor het akkoord nieuwe financiering is aangetrokken en behoefte bestaat aan homologatie op de voet van art. 384 lid 2 sub f Fw, om aldus te bewerkstelligen dat het aantrekken van financiering niet tijdens een eventueel later faillissement door de curator kan worden vernietigd op grond van artikel 42 Fw. Meer zal blijken uit het jaarverslag over 2023. Wordt vervolgd.